

Selmeczbányai Hetilap

TÁRSADALMI HETILAP.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:

SZENTGYÖRGYI EDE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Rózsa-utca 74/III. sz. a hová a lap szellemi közleményei és az anyagi rész is ezimzendő.

Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési ára:

Egy évre 4 frt.
Fél évre 2 „
Negyedévre 1 „

Egyes szám ára 10 kr.

Egyes számok kaphatók a kiadóhivatalban és Joerges Á. özv. és fia könyvkereskedésében.

Hivatalos, magán és nyílt-téri hirdetések megállapított díj-szabásunk szerint számíttatnak és minden általunk közölt hirdetésre felvilágosítás ingyen adatik.

László, királyi herceg gyászos halála

alkalmából mi sem mulaszthatjuk el, hogy mély fájdalomunknak kifejezést ne adjunk. Jól érezzük csekélységünket a fővárosi sajtó hatalmas szavával szemben, mely az egész ország gyászát tolmácsolja; jól tudjuk, hogy kis körünk, közönségünk könnye csak elenyésző csep az egész nemzet igaz bánatában, de ezen csöpnek forrása talán a szív, a kedély mélyebb bensejéből fakad. Hiszen városunk közönsége, rang-, vallás- és pártkülönbőség nélkül nemesak a magyar érzelmű királyi herceget siratja benne, hanem a magyar turista-egylet itteni Szitnyaosztálya fenséges védnökének, Coburg Fülöp hercegnek közeli rokonát is; mert Coburg Fülöp hercegnek édes nővére az a mélyen sujtott anya, kinek fájdalmában osztozik a Szitnyaosztály, városunk egész közönsége. Ki gondolta, ki sejtette volna a szitnyai szép ünnepélykor, midőn a fenséges védnök arczképét leleplezték, hogy őt a közeli jövőben ily lesújtó családi gyász éri?! Együtt gyászolunk vele, igazán, őszintén s velünk az egész magyar nemzet.

Tárcza.

A magányos sir.

Pozsony vidékének egyik legérdekesebb pontja a Zergehegy. Valami telivér turista, kit csak az eget ostromló hegyesucsok vonzanak, talán megvetéssel tekintene rá, de a kinek érzéke van a természet szépsége iránt az lehetetlen hogy meg ne szeresse a Zergehegyet, árnyas sétányával, kanyargó ösvényeivel. De a mi, kivált némelyikre, majd nem bűvös vonzerővel lehet, az a háborítlan magány, mely a Zergehegy kevésbé hozzáférhető részeit csöndes békével lengi körül. A halk szárnyra kelt fuvallat szellemsohajként suhan át a susogó lombokon; ki tudja, miről regél?! Talán szerelemről, mely mindig új virágot visz még a sirra is; talán dübörgő harezai zajról, önfeláldozásról, hősök elestéről, kik ott szunnyadnak a zöldelő hant alatt, örök álmodva örök szerelemről, fényes diadalról.

Ott a Zergehegyen, kis fennsík, messze a világ zajától van egy sirhalom. Egyszerű a kerítése, egyszerű a keresztje; sokan nem is tudják, ki fekszik ott eltemetve, mégis mindig üde virág van rajta.

A ki idetéved, megdöbbenve áll meg; megmehatja őt ez a sir itt a messze magányban. Önkénytelenül érzi, hogy a ki őt nyugszik alatta, annak a sors bal kezével mérte ki útját, hogy azután, hunyta után, az ihlet bűvével vonja körül csendes, néma, örök nyughelyét. S ez az áhitat-

szerű ihlet megszálja a merengő szemlélőt, virágot keres, oda helyezi az egyszerű sirra, s elkomolyodva, lassan távozik, nem a nélkül, hogy ne vetne még egy pillantást vissza mintegy bucsuzóul. De mikor téved erre valaki.

S mégis mindig üde virág van rajta.

Néhány év előtt, hadgyakorlat alkalmával egy kapitány arra vonult csapatjával.

Megállította embereit, s a sirra mutatva, elmondá:

„Itt fekszik egy porosz tiszt, ki 1866-ban a máriavölgyi ütközetben elesett. Vigyázz! Tisztelegj!”

S a katonák tisztelegtek a sir előtt, kapitányukkal együtt, ki néhány percig állt ott, leeresztett karddal, lehajtott fővel; ki jól szemügyre vette volna, talán könnyesepep látott volna csillogni az őszülő kapitány szemében.

Ki tudja, milyen emlék tartotta fogva lelkét?!

Mikor azután tovább indultak, a kapitány sohajtott és hallgatott; komoly volt sokáig, de soha senkinek sem mondotta meg, mi rázta meg egész lényét a zergehegyi magányos sirnál.

*

Az 1866-iki év elején a politikai ég telve volt villamossággal. Kósza hírek folytonos izgatottságban tartották a kedélyeket; mindenki érezte, hogy valami be fog következni, mi hatalmas átalakulást idéz elő a jelenlegi viszonyokon. Olyan volt a közhangulat, mint a levegő közelgő vihar előtt. Minden házban a politikai események, és a

»Az eddigi kezelők«-nek.

Mindenekelőtt ki kell jelentenünk, hogy az ital és fogyasztási adó tárgyában irt cikkünkre az ellenvéleménynek, kellő indokolással és kellő formába öntve, készséggel adtunk volna helyet lapunkban s szerény véleményünk szerint a kezelő urak helyesebben is tették volna, ha ezen utat választják ügyük tisztázására, mintsem hogy tisztelt lapársunkat egy kétes értékű és formájú lapmelléklettel boldogítsák. Az ügy érdemére nézve azonban lapunk 6-ik számában megjelent és a hirlapírás terén egészen szokatlan módon, valami formátlan mellékletecskével megtámadt cikkünk írója következőleg nyilatkozik:

Si tacuisses, filozofus mansisses! Bizony, tisztelt kezelő urak, ha önök hallgatnak, bőlesek maradnak és a mi fő, kezeléseikről nem kellene többet szót emelnem. Amde önök így akarták, hát legyen kedvük szerint.

Önök tisztelt uraim nem tagadják, sőt beismerik, hogy ismét csak 2300 frtot akartak évi tiszta hasznót a városnak adni s csak a másik ajánlat beérkezéte ijedtek meg és 7000 forintra emelték ajánlatukat azon kikötés mellett, hogy

várható háboru következményei képezték a beszéd tárgyát.

Nyomott hangulat volt Grünau, pozsonyi földbirtokos házában is, mely igazoltnak bizonyult.

Walden Henrik, fiatal porosz huszárfőhadnagy, ki magyarországi kis birtokának rendezése céljából már hosszabb ideje volt Pozsonyban, megismerkedett ott Grünau földbirtokos leányával Terézzel. Az ismeretség szerelemmé fejlődött, melyet Teréz szülei nem elleneztek.

Még családiasabbá tette e viszonyt azon gyorsan kötött, de szívélyes barátság, mely a fiatal poroszt és Grünau egyetlen fiát, ki osztrák lovas hadnagy volt, egymáshoz vonzotta. A derült családi körre az első árnyékot vetette a fiatal Grünau búcsúzása, kinek szabadsága lejárt.

De még más felhők is tornyosultak az égen. Mitől Walden sejtve félni kezdett, csakugyan bekövetkezett.

Sürgösen behívták, minden további indokolás nélkül.

Épen az nap kapta a behívást, midőn Terézzel ünnepélyes eljegyzését volt megtartandó.

Villámcapásként hatott e hír valamennyiökre. Hogy ily körülmények között az eljegyzés elmaradt, természetes.

Együtt találjuk őket Grünaunál a társalgóban. Az öreg Grünau küzködik érzékenyült szívével; meglátszik e szigorúnak tetsző arcon, hogy ott benn valami nagyon fájdalmas érzés marcangolja szívét. Az asszony nem rejti könnyeit;

ezen összeg fejében még az ugynevezett felső majort és a városi pinczét is bérbe kapják. — Nem így van?? Hány ezer forinttal kaphatott volna többet a város, ha már évekként ezelőtt valaki e dolgot megbolygatta volna s az önök — nem bérletét, örömmel concedáljuk, hanem gyönyörűségei kezelésük nyugodalmas medrét felzavarta volna. Hát azt hiszik az urak, hogy az általam közölt adatok nem felelnek meg a valóságnak, akkor egyenesen fel kell kérnünk városi tanácsunkat, hogy saját reputációjá érdekében hivatalosan nyilatkozzon ezen ügyben; mert az egész városi lakosságot anyagi szempontból is felette érdeklő kérdés felett, a kezelő urak nyilatkozata után, amugy sem térhet napirendre.

Városi közönségünket csak úgy nyugtathatja meg, ha az egész ügyet kimerítően és semmitsem elhallgatva, a törvényhatósági bizottság közgyűlése elé hozza.

Persze, hogy az eddigi kezelő urak érdekében állana az ügyet befejezett ténynek tekinteni, de ez a városunk jól felfogott érdekével homlokegyenest ellenkezik.

A mellékleti esodabogárban felhozott „jól megfontolt ok“-ot, a nyilvánosság elé kell hozni s annak alapossága esetén megleszünk nyugodva; az pedig, hogy „bármily kedvezőbb ajánlat tételtt volna“ mégis csak a régi kezelők ajánlatát kellett elfogadni, mint egy óriási absurdumot, — habár erre meghatalmazást nem is nyertünk — a városi tanács nevében is vissza kell utasítanunk — A mi az adóköteles felek meghatalmazását illeti, az semmiféle jogi érvényű befolyással nem bírhat és nem is bír azon kérdés eldöntésére nézve, hogy a város által megváltott adókat kinek adja kezelésbe s esetleg nem-e, mint azt újból és még határozottabban óhajtjuk és kívánjuk, maga vegye saját kezelésébe. A kizárólagos szesz mérésre vonatkozó fázlirozás egy oly semmi, a mi legfeljebb a gyöngék ámtására szolgálhatna, de az általam egyenesen felvetett és megvitatott azon kérdésre, ki ad többet, hol nyer a város többet, legyen-e a város maga kezelője ezen adóknak, még a nullánál is kisebb befolyással bír.

Walden és Teréz egymás mellett ül, kéz a kézben; mindkettőjük arca halavány, mind a kettő hallgatag, hiszen talán boldogságuk sirját jelenti az a behívó levél. Pedig milyen jól illett volna az a barna leány ahhoz a szőke férfihoz!

Végre Walden erőt vesz magán; fölkel, de egész teste megrázkódik a benne dúló lelki fájdalomtól.

„Mennem kell; a kötelesség hi.“ Mondja sajátságosan élés, kemény hangon, milyen akkor szokott kiszabadulni az ember melléből, ha a szív meg akar szakadni, de a külső ember nem akar gyöngének látszani.

Csak hogy ilyenkor erősebb az érzelem az akaratnál.

„Teréz!“ kiálltja fel egyszerre az ifju szivtjárom hangon, mellére öleli a buba mélyedő leányt s forró csókjait, forró könnyeit záporral ontja reá. „Teréz, én mindenem, isten veled!“

— Henrik! Édes Henrikem! Ne hagyj el! Ne hagyj! — Zokogja a leány, s átfogja Walden nyakát, mintha soha, soha sem akarná többé elbocsátani.

A fiatal huszárfőhadnagy melle hörg a kintől; a szenvedés kétségbeesésével leoldja magáról Teréz karjait, gyorsan és némán kezét szorít Grünauval és nejével, még egy szenvedélyes bucsucsókot szorít Teréz homlokára, es elrohan, hogy kitörő fájdalmát elrejtse.

Teréz mintegy önkívületben, mintha fel nem foghatná még, mi történt, merev tekintettel néz a távozó után; néhány lépést tesz némán előre, mintha vissza akarná tartani, sikoltva felkiált:

A helypénzszedést csak annyiban hoztuk fel, hogy azt is félve vette a város saját rezsijébe, pedig jól bevált. Ismételten állítjuk, hogy szent meggyőződésünk, miszerint ha a fogyasztási és italadót is saját kezelésébe veszi a város — mely meggyőződésünk, a furesa melléklettel nem hogy meg nem döntetett, de még ez meg sem kíséreltetett, csak nyerhet mellette.

Ha a tisztelt kezelők a mi tisztos, régi városházunkat, tanácstermünket, irattárunkat és saját maguk által tartott értekezleti helyiséget stb. Arcadiának nevezik, ahhoz semmi közünk és gratulálunk a kitünő zseniális ötletéhez, de hogy mi, a mi helyesnek vélt felfogásunkkal és tekinteteinkkel a cikkünkben kilesett s önöknek ajánlott sutba mennénk, azt, „az eddigi kezelők“ semmiféle erőlködéssel sem lesznek képesek kiemelni.

Sutba ajánlatukkal és eddigi kezelésükkel!!

Ujdonságok.

— **Személyi hírek.** Rudnay Béla főispánunk e hó 6-ikán városunkba érkezett s 7-én a közigazgatási bizottsági, 8-án a vasuti értekezleti ülésen elnökölt. — Rimely Károly beszterczébányai püspök e hó 7-én városunkban időzött tükárja kíséretében s innét Bars-Szent-Keresztre utazott. — Hüttl József ministeri tanácsos, bányaigazgató folyó hó 8-dikán Budapestre utazott s csak folyó hó 24-dikén tér vissza. — Platzer Jenő kir. számtanácsos Beszterczébányán és Zólyoml-Lipesén a munkás árvaház ügyében tett hivatalos utjáról a tegnapi napon érkezett vissza. — A bányászati kongressuson városunkból a következők fognak részt venni: Hüttl József, Farbak István, Soltz Vilmos nejével és Dezső fiával, Szitnyai József, Wankovits Lajos, Dr. Tóth Imre, Cséti Otto, Svehla Gyula, Schelle Róbert, Staudner Jenő, Cseh Lajos, Faller Károly, Csia Ignác, Schenek Gyula, Pauer János, Litschauer Lajos.

— **Esküvők.** Dr. Schlesinger Antal hodrusi kincstári orvos e hó 8-án d. e. tartotta esküvőjét Rosenfeld József művelt leányával a helybeli

„Henrik!“ s aléltan hanyatlik megrémült szüleinek karjaiba.

*

A poroszok betörték az ország határán; mindenütt félelem, mindenütt rettegés, de talán leginkább Grünau pozsonyi földbirtokos házában. Hogy ne? Hiszen az egyetlen fiu mint lovas-hadnagy, talán épen most nyargal az ellenség golyózápora közt.

— És Henrik talán most esik el osztrák fegyvertől! — aggódik szivszorongva Teréz, megmegakadó szivdobbanással hallgatva az ágyúk távoli dörejét.

És szól a harczi riadó; trombita harsog itt is, ott is, végig recsegve a Máriavölgyön. Bömből az ágyú, halált szórva ide, oda; tompán pereg a dob, ropog a fegyver, löporfüst gomolyog hosszú vonalban, a lövések tüze villámként villan ki belőle; a sebesültek jajszavát viszi tovább a szél, s dübörög, rezeg a föld a rohanó hadaktól.

Magasra emelt karddal, vágatva rohan egymásnak egy porosz és egy osztrák lovascsapat.

Az osztrákok élén fiatal, feketefürtű hadnagyot látunk, ki feltűnően hasonlít Terézre; a porosz részről szembe száguld vele egy fiatal szőke főhadnagy, kiben Walden Henrikre ismerünk. Ha ez a kettő összeér, valamelyikének okvetlenül esnie kell. S a távolság rohamosan fogy. A lovag patkóinak dobajától megindulni látszik a föld, a kardok villogásától csillámló a levegő, a harczi tüztől lángolnak a szemek, s pusztító erővel egymásnak robot a két csapat. Horkan a ló,

izraelita templomban. Az esküvőt igen sokan nézték végig, úgy hogy a templom egészen megtelt előkelő közönséggel. A szertartást Dr. Spira losonezi főrabbi végezte, ki egy gyönyörű, szivreható magyar beszédet is intézett a fiatal párhoz. Esküvő után a fiatal pár Makóra utazott, hol az örömapa Rosenfeld József e hó 10-én kelt egybe Steinfeld Riza kisasszonnyal. Ugyancsak e hó 8-án Illésen kelt egybe Freiwirt Albert, Weisz Fankával, a Weisz kereskedők kedves nővérével.

A selmeczi akadémia tanárai az akadémiai órarend végleges megállapítása miatt holnap Budapestre, onnét azután a bányász. egyes. közgyűléséhez Vajda-Hunyadra utaznak.

— **50 éves emlékűnnep.** A hodrusbányai evang. templom 50 éves fennállásának emlékét ünnepelték meg e hó 8-án vasárnap Hodruson. Az ünnepély isteni tisztelettel vette kezdetét magyar és tót egyházi szónoklattal. Az isteni tiszteletet a zenekar kísérete mellett elénekelt fenséges énekkel „erős vár a mi Istenünk...“ végezték. Délben banket volt, melyen sokan a vidékről és városunkból is részt vettek, köztük Wankovits Lajos tb. városi tanácsos és a hodrusi ág. evang. egyház felügyelője nejével együtt, kiket ünnepélyesen fogadtak; a felügyelő szép szavakkal köszönte azt meg.

— **Halálozás.** Özv. Urban Jánosné szül. Markovits Karolina f. hó 10-én 81 éves korában elhunyt. Az elhalt urnő nagyanyja volt Chauer Ottó városi pénztárnoknak. Temetése ma d. u. lesz.

— **Alsó-hámori bucsu.** F. hó 8-án vasárnapon mult egy éve annak, hogy az alsó-hámori r. k. templomot nagy ünnepséggel felszentelték. Az alsó-hámori bucsun most is igen sokan részt vettek. Különösen a Teremtőtárnán tartották azt ünnepélyesen meg, hol lovag Berks Róbert bányaigazgató és szeretetreméltó neje házában előkelő társaság gyűlt egybe. Magától értetődik, hogy az ünnepélyes egyházi szertartás után, az általános vigalomnak is kijutott a része.

— **Nagy veszélyt okozható vasuti mozdonyok.** Eril Vilmos polgártársunk majorja és lakása közvetlen szomszédságában robnak el a

cseng, csattog a kard vágva, védve, piros vérben megfürödve.

A két tiszt is egymáshoz ér.

Henrik fölimeri Teréz bájtyját, emelt kardját leereszti, s a következő pillanatban az osztrák tiszt kardjától halálosan találva, lehanyatlik lováról.

„Köszönöm, pajtás!“ rebegik még elhaló ajkai. Későn ismeri fel őt Teréz bájtyja. A vad roham viszi tovább, a kétségbeesés kinjával szivében; ő ölte meg barátját, nővérének mély szerelme tárgyát. Oh ez az egy kardesapás hányak rontotta meg élete örömet.

És dül a harc tovább; piros lesz a mező; a föld mohón issza fiainak vérét.

*

Szedik az elesetteket; közös sirt ásnak hányak, a kik az életben sonasem látták egymást.

De ott egy osztrák tiszt mintha keresne valakit. Végre megtalálja; itt fekszik a szőke porosz huszárfőhadnagy; mély seb tátong homlokán; bal keze görcsösen tart valamit; elszáradt rózsabimbó az; oh, milyen jól ismeri ő ezt a rózsabimbót; hiszen előtte adta azt Teréz Henriknek!

„Vigyétek ez elesettet, s kövessetek!“ Szól az osztrák tiszt embereinek. S ezek viszik a hadnagy után, viszik a hegyek közé. Fáradtságos uton fölérnek hideg terhükkel a Zergehegyre; itt megásák a sirt; eltemetik a porosz tisztet, s elmennek tovább, más holtakat temetni. Az osztrák hadnagy ott marad, letérdel a sirdomb mellé, így marad sokáig, sokáig.

*

vonatok. A mozdonyok kéményeiből kiszálló szikrák már nem egyszer gyújtották meg száraz időben a majorság gyepét. Ez idő szerint ez oly gyakran és a legveszélyesebb mérvben ismétlődött, hogy a tulajdonos kénytelen állandóan embereket tartani, kik az ily módon keletkező tüzet már csirájában elfojtsák. A folytonos félelemben élő tulajdonos sürgönyileg keresett orvoslást a miskolci vasuti üzletvezetésnél és a közlekedési ministeriumnál. — Ha valóban ily veszélyes az állapot, talán rendőrségünk is fel volna hatalmazva e dologban beavatkozásra.

Különfélék.

— **Tisztelgés.** A selmecz- s vidéki tanítók egyesülete testületileg tisztelgett Aczél János belvárosi r. k. elemi iskolai tanító vezetése mellett e hó 8-án vasárnap Szitnyai József polgármesterünkönél. Aczél szép üdvözlő beszédére, polgármesterünk megköszönte a testület kitüntető tisztelgését s ígéretet tett, hogy a tanítók ügyét és a népnevelést tőle telhetőleg előmozdítani iparkodni fog s aztán a szép számmal megjelent tanítók mindegyikével kezett szorított.

— **A mi zugligetünk.** Felső-Rónán e napokban a megalakult részvénytársaság bizottsága, Szitnyai József polgármester elnökle alatt a villaszerű szálló és vendéglő felépítése, valamint az ivóvíz felkutatása tárgyában alapos helyszíni szemlét tartott. Ez alkalomból egy bányamunkás utbaigazítására azon érdekes felfedezés történt, hogy a Felső-Róna kalváriájának túlsó részében egy hatalmas, mély kőszikla úr falán pompás, kristálytiszt forrásvíz csordul, melyet a létesítendő villához nem nagy akadályokkal és költséggel lehetne vezetni. Ugyancsak ekkor e bizottság abban állapodott meg, hogy a közgyűlésnek ajánlani fogja a kápolna mellett fekvő Makovinszky-féle ház és telek megvételét, mely telek közvetlenül az erdő mellett fekszik, onnét gyönyörű kilátás nyílik és így a jelzett cél felhasználására a lehetőleg legalkalmasab is. Ajánlani fogja továbbá e bizottság, melyben Tirts Rezső, Fodor bányászakadémiai tanár, Greguss Antal, Platzer Ferencz és többen vettek részt, hogy a veres-

S azon a magányos siron mindig üde virág van.

Sok év telt el azóta, mikor azt ide temették a ki ott örök álmát álmodja, örök szerelemtől, fényes diadalról. Nem is igen tudják, kit takar e hant, egyszerű kerítésével, egyszerű keresztjével; s mégis mindig üde virág van rajta.

A kit a véletlen arra visz, megáll, elfogódva nézi e magányos sirt, virágot keres, és a kegyelet jeléül leteszi oda a kereszt mellé. És ha valaki ott maradna késő estelig, midőn már az éj árnyéka borítja fekete fátyolát a tájra, az látná, mint közeleg gyászruhában egy éltes hölgy e magányos sírhoz; kezén koszorú, szemében köny; s mint hullatja könnyét a sírhalomra; s leborulva, hosszú imába mélyed. Talán nem is szavakból van összefűzve ez az ima, csak lelkén reszket át a múlt emléke, a jelen és a jövő bubánata.

*

Néhány év előtt, hadgyakorlat alkalmával egy kapitány erre vonult csapatjával. Megállította embereit, s a magányos sírra mutatva, elmondá: „Itt fekszik egy porosz tiszt, ki 1866 ban a mária völgyi ütközetben elesett.

Vigyázz! Tisztelegj!”

S a katonák tisztelgettek a sír előtt, kapitányukkal együtt, ki néhány percig állt úgy, leeresztett karddal, lehajtott fővel; ki jól szemügyre vette volna, talán könyeseppet látott volna csillogni az öszülő kapitány szemében

Ki tudja, milyen emlék tartotta fogva lelkét, mi rázta meg egész lényét a zergehegyi magányos sírnál!

kutról a Felső-Róna kálvária hegyének túlsó részére vezető és már ez idő szerint is elég jó karban lévő szekérutat egészen a f.-rónai platóig kiépíttesse, mi nem sok költségbe kerülne, de az építkezési anyagok szállítását rendkívülieg megkönnyítené s ez által olcsóbbá is tenné. Végül a kérdéses villát Fodor bányászakadémiai tanár tervezése szerint kívánják felépíteni, mely célra egyelőre 5000 frt volna folyósítandó azzal, hogy az épület jövő nyárig elkészüljön. Különb a dolog finanszírozását valamelyik helybeli pénzintézettel fogják megcsinálni.

— **Postaszekrény,** de ne ijedjenek meg, nem eltűnt postkisztliról van itt szó, hanem arról, hogy az új akadémiai épület közelében, sőt az egész Steingrubenen levélgyűjtő postaszekrény nem létezik. Felkérjük tehát ez úton, mindig előzékenynek ismert postafőnökünket, hogy e széles körben érzett hiány pótlását mihamarabb eszközöltesse.

— **Tűz a Hellában.** F. hó 5-én estefelé, tűzoltóink harsogó tűzjelzése zavarta fel városunk nyugalma. Tekintettel a rettenetes szárazságra, nagy ijedelem támadt s mindenki a tűzoltói őrszoba felé igyekezett megtudandó, hol a tűz. Kissé lecsillapult azután az ijedelem, a midőn kitudódott, hogy Hella nevű erdőterületen gyulladt meg a fa. — Tűzoltóink hamar készen voltak. Kifogták Geiger Markus kereskedő két markos lovát és befogták a fecskendőbe, mely azonban a veres-kúttól vissza lett azonnal küldve. A lovak ezen felhasználásáért — mint halljuk — Geiger panaszt akar emelni — a mit azonban azt hisszük, higadtabb megfontolás után tenni nem fog s ezt megtenni nem is volna szép; mert tűzvész esetén bárki lova felhasználható és ha ez nem is volna így, a humanus ember még maga bocsájtja ily közös veszély alkalmával lovait a mentők rendelkezésére. — Nem mulaszthatjuk el ez alkalomból kiemelni derék tűzoltóink iránti dicséretünket gyors és nagyszámu megjelenésükért, tűzhöz való előkészületek gyors megtételeért és a kincstári kiküldött munkásokkal vállvetve tett gyakorlott oltási munkájukért. Ennek köszönhetni, hogy nem lett nagy erdőégés és nem okoztatott nagyobb kár a város tulajdonát képező eme erdőterületen. A vezényelet Pauer János fő és Greguss Antal alparancsnok teljesítette; hatóságunk a gyorsan megjelent Sztancsai Miklós hely. főkapitány által volt képviselve a helyszínen.

— **Erdőirtás.** Egyre sűrűbben érkeznek hozzánk a panaszok a szép hodrusi nagy erdő kivágatása felől. Különösen szomorú látványt nyújt a Tirts-forrás körüli rész is, hol ma-hónap csak regében marad meg a nagy fenyesek emléke. Mi lesz a mi nagy garral kezdődő nyaralási telepek alapítási terveinkből, ha erdeink nem lesznek? Mi lesz a hófuvatagokkal stb? Ily panaszos hangon írnak nekünk. Nem lehetne ezt az irtást megakadályozni?

— **Öreg erdő.** T. tanítóhoz beállt múlt napokban egy magyarul csak most tanuló tót fiúcska és 3 napi iskolaszabadságot kért. Minek ez neked? kérdi a tanító . . . Mert anyámmal öreg erdőbe szeretnék menni . . . válaszol a fiú. — Öreg erdőbe? s miért, fát, vagy gombát akartok ott szedni? — kérdi ismét a tanító. — Nem, — kezd a fiú — nagyon sokan mennek, harangozni, imátkozni fogom . . . Hát, gyesz iszt? Kérdi végül a tanító kissé bosszankodva tótul . . . — Nus prosim na stárie hori . . . A fiú szószerint fordította le stárie horit — öreg erdőre, Ó-hegy helyett, a hova múlt pénteken ment anyjával bucsura nagy örömmel.

— **Lövöldéről.** A folyó hó 8-án, vasárnap lefoyt lövészet eredménye hasonlíthatatlanul jobb az előbbinél, mert a 692 lövés közül 606 talált kört, ezek közt 3 szög és 14 négyes. Az első

díjat Liszt Gusztáv nyerte el, a másodikat Frieber Ferencz, a harmadikat Fiedler Gyula. Estek nem díjazott mély lövések is, így Seidel Ágoston 6, Belházy Gyula 2, Ochtendung Ignác 1, Fiedler Gyula 2, Liszt Gusztáv 2 és Krausz Géza 1 négyest lőtt.

— **Ipolyvölgyi vasuti közigazgatási bejárás.** Az ipolyvölgyi vasut közigazgatási bejárása e napokban ejtetett meg s nálunk Selmeczbányán f. hó 8-án vasárnap volt Rudnay Béla elnökle alatt az értekezlet, melyen részt vettek az összes érdekelt községek (mintegy 8-an) képviselői, Vinyovszky József a vasut építésének vállalkozója képviselőjében, Török István mérnök, Bárány Nyári Alfonz korponai főszolgabíró, Czibula László hontmegyei főjegyző, mintegy 12 Losoncra érkezett vasuti mérnök, Szitnyai József polgármester és még többen a vidékről. Az értekezlet abban állapodott meg, hogy az ipolyvölgyi vonal Selmeczbányától — Németin keresztül Ipolyságig, Németiből egész Korponáig egy szárnyvonallal építessék ki, még pedig azzal, hogy a garamberzenze-selmeczivonal is szélesvágányúvá alakítsák át. Miután pedig ezen terv kivitele sokkal többé fog kerülni, mint az az első tervezéskor előirányoztatott, Selmeczbánya város nem 120000 frt, hanem kerek 200000 frttal kell hogy részt vegyen. Már ezuttal nem győzzük eléggé kiemelni, hogy e 200000 frtot, sőt ha kell többet is örmest szavazza meg a város, ha a vasut a fenti terv szerint építetik ki; mert városunk ez által egyszerre egy vasuti hálózat központjává válik, mert forgalmunk a kereskedés és ipar terén rohamosan fog emelkedni, mert dominálni fogja az egész ipolyvölgyi vasut vidékét s végül mert ez városunk nagy mérvű fellendülését fogja eredményezni. Korponáról tovább a Német-korponai szárnyvonal ki nem építetik, mint az eredetileg tervezve volt. Az új indóház Selmeczbányán az Ertl Vilmos ur majorja helyén, mely természetesen ki fog sajátítani, lesz felépítve s mint halljuk a kohó mellett is lesz egy kisebb, inkább teher szállítmányok részére berendezett indóház.

— **Pályázat.** A selmeczbányai kir. Bányagazgatóságnál, segédtszti állásra, október 1-ig.

Szinészet. Midőn Egri Kálmán szintársulatának ide érkezével ez új rovatot megnyitjuk, nem mulasztjuk el, hogy néhány szót ne szóljunk azon mostoha viszonyokról, melyeket e szó: „Szinészet“ eszünkbe juttat. A F. M. K. E. elvből igen helyesen cselekedett, midőn a felvidéket szini kerületekre osztván, egy-egy jó szintársulatnak akarta lételet biztosítani, másrészt pedig a közönségnek akart, a szintársulat megválasztása által, oly művelzetet nyújtani, mely az intelligens közönség izlésének és igényeinek megfelelő. Hogy a mellett városunk nem a legjobban járt, bizonyítják a közel múlt tényei. Valamire való szintársulat hiányában, mert ilyen városunk falai közé, talán lételet féltve, be nem vonult, az egymásután megjelenő zengerájok szemfényvesztők és akrobaták ütöttek ilt időnként tanyát, mi bizonyára nem szolgált a közönség műzlésének nemesítésére. Valóban szükségé vált már, hogy egyszer valahára jó szintársulatot kapjunk, mely a felvidéken hivatva van még mindig missziót teljesíteni. E szükségünk remélhetően ki lesz elégítve Egry Kálmán, a F. M. K. E. által választott társulata által. A közzétett műsorról meg lehetünk elégedve, s hinni akarjuk, hogy e társulat annak a műsornak embere is lesz, s ki fogja vivni közönségünk érdeklődését, mely első sorban a sűrű látogatásban, a telt házban nyilvánul, melyre bizony a színész rászorul, hogy hivatásának kedvvel feleljen meg. Egry újítást is hozott be Selmeczbányára, a mennyiben a városi vigadó termében, hol e szini előadások tartatni fognak, páholyokat is állított, miben eddig nem volt részünk; diszletei, felszerelése gazdagok

s a társaság bizonyára megérdemli, hogy közönségünk eljárjon a színházba. — A bemutató előadásán, Sardon Victor nagyhatású színműve Fedóra, daczára annak, hogy a házat majdnem üresnek lehetett mondani, jó játékkal került színre; Fedóra személyesítője, Rónay Karola minden felvonás után érdemelt tapsokkal lett kitüntetve, melyekben Krémer Sándornak (Ipanoff) is volt része. Kivált némely jelenet, úgy a mimikát, mint a helyes hanglejtést tekintve, igen sikerülnek mondható.

Rendőri hírek.

Rövid hírek. Krausz Kálmán főkapitányunk a fegyvergyarkorlatból vissza érkezett s a mai napon újból elfoglalta hivatalát. — Kutty István hely. alkapitány hivataloskodását f. hó 9-én kezdte meg. — Rendőségünk a Steffultón eddig elrendelt sertés-zárlatot a vész beszűntével feloldotta. — Mai napon kezdi meg rendőségünk a ház s különösen az árnyékszék vizsgálatát, a mire közönségünket külön figyelmeztetjük.

— **Öngyilkosság.** Folyó-hó kilencedikén a bélabányai tóban az ottani tóór egy férfit hüllát vett észre, melyet egy bányász segítségével kihúzván, abban Benyo András, bélabányai majorosra ismertek. Benyo f. hó 4-én Zólyomban ment feleségével vásárra, hol is két ökröt adott el s helyébe más kettőt vettek. Azután betértek egy körsmába, a hol Benyo becsipett. Felesége vasuton tért haza, míg Benyo a két marhával gyalog tette meg az utat. Utközben megint eladta a két marhát. Garamberzenczén Szuchi körsmájában még tovább ivott, úgy hogy Nemcsok Ignác vette fel szekerére és hozta el egészen Bélabányára, hol a Florian szobra mellett letette és még látta, amint a teljesen elázott Benyo András igen rövid fekvés után fültápaszkodott és dülöngélve tovább baktatott. 5-ikén reggel munkások is látták berugva Bélabányán,

kiknek azt mondta, hogy el van keseredve, mivel a pénzt, mit két marháért kapott, ellopták tőle. Ittas állapotában megfélekedzett arról, hogy pénzt maga rejtette el csizmájába. Azóta nem látták, s így valószínű, hogy hullája, már csütörtök óta volt a vízben. A pénzt — 220 frtot, melyet Benyo elloptattnak vélt a h. körházi ápolónő találta meg a hulla levélköztetésénél, csizmájában. Benyo felesége állítása szerint, különben iszákos ember volt s berugott állapotában többször fenyegette nejét, hogy öngyilkossá lesz, mert már több ízben vesztett el pénzt is és ilyenkor a felesége keményen megfedte. Lehet, hogy ettől való féltelme miatt lett öngyilkossá.

Rég elkövetett lopás tettesének nyomára vezette rendőségünket egy Czupák János nevű hodrusi lakos. A Hodruson Feldzam János házában 4 év előtt elkövetett lopás tettesei, Czupák állítása szerint Lupták Janos, Lupták István és Ljétava János hodrusi lakosok. Ezen határozott feljelentésre rendőségünk a három nevezett egyént e hó 7-én este letartóztatta és a helybeli járásbíróshoz átkísértette, mi különösen Lupták Istvánnak eshetett rosszul, mert elfogatása utáni napon, vagyis vasárnapon kellett volna esküvőjének lenni. Az elfogottak tagadnak s azt állítják, hogy Czupák csak bosszúból tette a feljelentést azért, mert Lupták István őt elverte.

Hohenheimi Toljás Dániel jelentéséből.

Erdőüzemünk vezetésébe beleavatkozván a szű, az erdőgazdaságban nagy kellemetlenségeket okozott; de 400 db. törzsöt áldozatul dobunk neki oda s ezzel megmenekülünk e pusztító vendégtől. — Az áterdőlés a nagy hó és hideg miatt szünetelt, mert a mostoha munkások az idő még mostohább volta folytán megszöktek. Lótenyésztés nincs, jelteni valóm sincs. Az állategészségügy terén észleltem, hogy a ragadós tüdőlob tünete sem az élő állatokon, sem a levágott állatokon nem észleltetett. A városi

közvágóhid jó, a mennyiben oly magasan áll, mint a mily magasságuk a vonatkozó rendeletek. A növedék állatok jól viselték magukat. A fogyasztás leginkább abban találja indoklását, hogy a f. évi június haváig zárlat alatt volt Zólyom megye kebeles községeiből mielő szarvasmarha sem hozatott be a város területére. Néhány értelmes gazda nemes pinczgaui apa állatokat (szegény apák — mivé lettetek és a tenyész bika?!) használ. — A nagy esők a buja füveket kilugozták stb. stb. vége következik.

Jelszó: Olesóság, szoliditás!!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint a bevásárlásról visszatérve, raktáramat mindennemű újdivatu ruhafélével, kalap, cipő és fehérhemű áruval dusan felszereltem.

Nálam kevés pénzért tetőtől talpig fel lehet ruházkodni!

Kaphatók például uri öltönyök a la mode parisiene

7 forinttól egészen 30 frtig.

Téli kabátok 7, 8, 9, 10 egész 35 forintig. Gyermekruhák 2 1/2 frtól egész 10 forintig, finoman készítve. Fiuruhák 4 frtól egész 15 frtig. Soppos, farkas és erdélyi bundák igen szép kivitelben, gráci és lemez kalap, karlsbadi és bécsi cipők stb. stb.

Több évi tapasztalataim racionális vétel terén (t. i. a kellő, jó anyag igazi forrásának tudása) stb. azon kedvező helyzetbe hoztak, hogy bármely concurrencziának képes vagyok helyt állani.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Singer Ignác,

az alsó gyógyszerterárral szemben lévő, kész ruha, kalap, fehérnemű, cipő, ernyő stb. nagy áruház tulajdonosa.

Az államilag engedélyezett

Magyar osztálysorsjáték

I. oszt. nyeremények		II. oszt. nyeremények	
Húzás 1895. okt. 16-19-ig.	Kibocsátás 100000 sorsjegy	Húzás 1895. okt. 6-14-ig.	jutalom korona
nyeremény à korona	korona	nyereménynyel és egy jutaiondíjjal.	korona
1 80000 = 80000	31.499	A nyeremények minden levonás nélkül fizettetnek ki. A húzások államfelügyelet és kir. közjegyző ellenőrzése mellett történnek.	1 600000 = 600000
1 60000 = 60000	1.000.000 korona. Az I. osztály húzása után vásárolt sorsjegyekért az I. oszt. díja után fizetendő.	Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben.	1 400000 = 400000
1 40000 = 40000		E 49 nyeremény közül az utóbbiakra kihuzott kapja a 600000 korona díjat.	1 200000 = 200000
1 30000 = 30000			1 100000 = 100000
1 20000 = 20000			1 50000 = 50000
1 15000 = 15000			2 20000 = 40000
1 10000 = 10000			2 15000 = 30000
2 8000 = 16000			4 10000 = 40000
8 4000 = 32000			10 8000 = 80000
10 2000 = 20000			27 6000 = 162000
13 1000 = 13000			100 2000 = 200000
100 400 = 40000			200 1000 = 200000
860 200 = 172000			1150 200 = 230000
9000 80 = 720000			20000 100 = 2000000
10000 nyeremény össz. 1268000		21499 nyeremény és jutalom 4332000	

AZ I. OSZTÁLYU SORSJEGYEK ÁRAI:

1/1	1/10	1/20	sorsjegy
40.—	4.—	2.—	korona.

A TELJES (mindkét osztályra érvényes) SORSJEGYEK ÁRAI:

1/1	1/10	1/20	teljes sorsjegy
80.—	8.—	4.—	korona.

Valamennyi sorsjegyek a falragaszok által megjelölt eladási helyeken kaphatók.

Budapest, 1895. augusztus hóban.

Andrássy-ut 5-ik szám.

Magyar Osztálysorsjáték Igazgatóság.

Sorsjegyek eladásra való átvétele iránti megkeresések hozzánk intézendők.

Első államilag engedélyezett

Magyar Osztálysorsjáték

az Ezredéves kiállítás alkalmából Budapesten, 100,000 sorsjegy,

31499 két osztályba beosztott pénznyereményekkel és egy jutalommal.

5 millió 600,000 korona összértékben

minden levonás nélkül készpénzben fizetendő.

Legnagyobb és legszerencsésebb esetben

egy millió KORONA.

Első húzás 1895. október 16—19-ig Budapesten.

Eszerint ajánlom és utánvét mellett küldök szét

eredeti sorsjegyek az első osztály részére 1/1 1/2 1/5 1/10 1/20 40.— 20.— 8.— 4.— 2.— korona

eredeti teljes sorsjegyek, melyek mind a két húzásban érvényesek:

1/1 1/2 1/5 1/10 1/20 80.— 40.— 16.— 8.— 4.— korona.

Teljes sorsjegyek, a melyek az első osztályban nyereménynyel kihuzatnak, egyszersmind a nyereménynyel az előlegesen második osztályra vonatkozó betét fizettetik vissza. — Megrendelések postautalvány útján lehetőleg a cím igen pontos megjelölésével kéretnek.

HEINTZE KÁROLY főelárusító Budapest, szervita-tér 3.

Check-Conto: Magyar postatakarékpénztár 3960. — Sürgőnycim: LOTTOHEINTZE Budapest. — Vidéki megrendelők porto fejében 10 fillért, ajánlott levelekért 30 fillért, továbbá minden egyes nyereményjegyzékért 20 fillért sziveskedjenek külön mellékelni.

Lottogyűjtődék, viszontelárusítók és ügynökök mindenhol felállítlanak. 3—6